

L'ORGANITZACIÓ DE LA RECERCA A LA UPC: LA RECERCA A LES UNITATS I ELS GRUPS DE RECERCA

Acord núm. 57/2004 del Consell de Govern, pel qual s'aprova L'organització de la recerca a la UPC: La recerca a les unitats i els grups de recerca”.

- Document aprovat per la Comissió de Recerca del dia 17/03/04
- Document aprovat pel Consell de Govern del dia 26/03/04

Document CG ANNEX 32/3 2003

Vicerektorat de Política Científica
Barcelona, març de 2004

L'organització de la recerca a la UPC: La recerca a les unitats i els grups de recerca

I. La recerca a les unitats i els grups de recerca.

Les estructures que el PDI pot fer servir pel foment i realització de la recerca queden assenyalades a la LOU: “La recerca,....., es durà a terme principalment, en grups de recerca, departaments i instituts universitaris de recerca (art.40 LOU), “ Els departaments són els òrgans encarregatsde donar suport a les activitats i iniciatives docents i investigadores del professorat” (art. 9.1 LOU); i a la LUC: “la recerca a les universitats públiques s’efectua principalment als departaments i als centres de recerca (art.22.1 LUC)”.

Els estatuts UPC 2003 recullen aquestes figures i la normativa que sobre aquestes figura en les esmentades lleis, dotant a la universitat d’un marc organitzatiu que es preveu millori el sistema actual. Així es diu que **sense perjudici de la recerca individual lliure, a la UPC la recerca es du a terme, principalment, als centres docents, als departaments, als instituts universitaris de recerca, als centres de recerca** (totes aquestes unitats són **unitats bàsiques** de la UPC, d’acord amb l’article 12, conformant part de la estructura de la universitat) i **als grups de recerca**, així com a les unitats i estructures en que la Universitat, amb aquesta finalitat i d’acord amb aquests estatuts, pugui crear o pugui participar (art. 114).

La LOU, la LUC i els Estatuts de la UPC 2003, que les desenvolupen i les adequen a la UPC, subministren **instruments organitzatius** que abans no existien, que poden contribuir a que el personal docent i investigador (**PDI pugui dur a terme millor la recerca i la transmissió de resultats de la recerca** (R i TdeRR). Aquestes normes són, necessàriament, el punt de partida de l’organització de la recerca que es presenta a continuació.

D’acord amb l’article 9.1 de la LOU, els departaments són els òrgans encarregats de recolzar les activitats investigadores del professorat i, d’acord amb això els estatuts diuen que són funcions bàsiques dels departaments en matèria de recerca (art. 22.c) fomentar la recerca del seu personal docent i investigador. Altrament, seguint l’article 18, s’atorga als centres docents la capacitat de fomentar la recerca en àmbits específics, atenent el seu caràcter interdisciplinari. Per tant, **duen a terme la recerca els grups de recerca (GRs), centres de recerca (CCRR) i instituts universitaris de recerca (IIRR)**, mentre que **el foment de la recerca recau als departaments i centres docents**, entres altres, òrgans i institucions. Ambdós conjunts d’unitats es relacionaran de diverses formes, algunes de les quals

analitzarem a continuació, ja que ens informaran de certes restriccions en l'organització de la recerca que caldrà respectar.

Correspon a una unitat bàsica o a un grup de recerca acreditat (acreditats pel Consell de Govern de la UPC, veure art. 117 que desenvolupa l'art. 83 de la LOU): a) autoritzar els convenis o contractes subscrits pel PDI per mitjà d'aquesta unitat o grup de recerca acreditat, b) ordenar els pagaments corresponents a les despeses de personal derivades dels convenis o projectes de recerca, i c) gestionar la part que ha de revertir a la unitat de les quantitats que corresponen a la realització de convenis, contractes d'acord amb la corresponent normativa del Consell Social de la UPC (els articles 141, 143 i 145).

Tenint en compte tot això, proposem que els GRs siguin l'instrument bàsic d'organització del PDI per dur a terme la recerca en equip, mentre que el Consell de Govern podrà acreditar a determinats GRs per dotar-los d'una certa autonomia en la realització de les esmentades activitats.

Els CCRR, que són unitats bàsiques de la universitat, es proposen com un estadi superior de potenciació de la recerca en grans equips formats per la reunió de diferents GRs i/o PDI (que no pertanyi a cap GR).

Altrament, els IIRR universitaris de recerca són centres dedicats, en un àmbit de coneixement determinat, a la recerca científica i tècnica, i a la creació artística o humanística. Poden organitzar i desenvolupar programes i estudis de doctorat i de postgrau i proporcionar assessorament en l'àmbit de les seves competències, (Art. 26). De gran importància per a Catalunya (la seva aprovació, modificació o supressió depèn del Govern de la Generalitat), aquests centres completen l'organització de la recerca a la UPC. En ser una de les institucions destacades en matèria de recerca a Catalunya, es considera aconsellable que tant els objectius de recerca com els de transferència de resultats tinguin presents de forma ben explícita les necessitats de la societat.

En les següents seccions precisarem els objectius i competències d'aquestes unitats i efectuarem les propostes de requisits que s'han de complir per la creació, modificació i supressió de GRs i CCRR. Deixarem per més endavant la corresponent als IIRR.

II. Els Grups de Recerca de la UPC

L'objectiu que es pretén és **l'organització bàsica en equips** de la recerca i la transmissió dels seus resultats a la societat. El conjunt d'aquests grups es recollirà en el **catàleg de grups de recerca de la UPC, que informarà, per tant, de bona part de l'activitat de la UPC** en el camp de la R i TdeRR. Alhora, aquests grups

podran participar en estructures més complexes tant internes de la UPC com externes per tal d'abordar objectius més ambiciosos.

Cada GR, com a equip de PDI's, haurà de ser **suficient en nombre de components i actiu** en R i TdeRR per tal de garantir al davant de la universitat i de la societat l'assoliment dels objectius acadèmics fixats en la seva constitució.

Per altra part, el grup hauria de tenir una **composició interna capaç de poder respondre als reptes i oportunitats del nostre entorn** en matèria de recerca, desenvolupament i innovació, sense perdre de vista la seva incardinació acadèmica en el món que sempre ha caracteritzat l'activitat que ens ocupa.

Per **afavorir el treball interdisciplinari** possibilitarem que: a) el PDI que pertanyi a un determinat GR pugui tenir l'adscripció orgànica a diferents departaments i/o instituts universitaris de recerca de la UPC, b) un GR podrà estar format per la reunió d'altres GR per poder assolir determinats objectius de R i TdeRR no considerats entre els de cadascun dels GRs associats.

Una organització de la recerca basada en grups tal que cada un d'ells pugui reunir PDI implicats amb diferents activitats de R i TdeRR, hauria de permetre que un determinat PDI només sigui membre d'un GR. En casos molt especials i per autorització expressa del Consell de Govern es podria posar en suspens aquesta norma.

Altrament, el fet que **un PDI no pertanyi a cap GR no li impedeix exercir el seu dret a la recerca**, d'acord amb l'article 40 de la LOU, en el departament o institut universitari de recerca a què estigui adscrit orgànicament, o participant en les activitats de R i TdeRR de qualsevol altra unitat bàsica competent en temes de recerca.

El **reconeixement** del GR per part de la UPC pot suposar un **plus de credibilitat** per poder assolir els objectius buscats. Finalment, el fet que els grups puguin adoptar **una denominació els facilitarà la identificació** interna i externa (tant per part de les institucions com per part de les empreses), qüestió indispensable per participar en convocatòries i concursos (almenys de caràcter intern a la UPC).

Tant **l'autorització dels convenis o contractes subscrits del PDI d'un GR, com l'ordenació dels pagaments** corresponents a les despeses de personal derivades d'aquests convenis o projectes de recerca (entre altres processos recollits en els estatuts, articles 141, 143 i 145) **correspondrà al director o la directora de la unitat bàsica d'adscripció orgànica dels seus membres** (o unitats en els casos de grups amb membres adscrits orgànicament a diferents unitats). En el cas en que un determinat GR formi part d'un centre de recerca o institut universitari de recerca,

totes dues unitats bàsiques, podrà ser el propi centre o institut el que dugui a terme les esmentades funcions.

En el mateix article 117 dels Estatuts UPC 2003 abans esmentat, es proclama que és el Consell de Govern el que determinarà les condicions que hauran de complir aquests grups per poder figurar en el catàleg de GR de la UPC. Establirem a continuació aquest conjunt de condicions, sense perjudici d'altres preceptes i consideracions que puguin ser establerts en els estatuts i siguin d'aplicació.

ACORD DEL CONSELL DE GOVERN

Procediment per a la creació, supressió o modificació d'un GR de la UPC.

A) Creació d'un GR

D'acord amb els objectius abans esmentats i tenint en compte la normativa pertinent, es presenta la relació dels requisits que haurà de complir un GR per ser inclòs en el catàleg de GR de la UPC.

- 1. El GR haurà de tenir una denominació que l'identifiqui. S'exclouen les possibilitats del tipus "Centre de Recerca de...", "Centre Específic de Recerca..." i "Institut de...". En canvi, s'admeten denominacions com ara "Grup de Recerca de...", "Centre de...", o "Laboratori de ...".*
- 2. El GR haurà de tenir un determinat camp d'actuació i objectius acadèmics.*
- 3. El GR haurà de tenir un màxim de dos professors de contacte.*
- 4. El GR haurà de tenir un nombre mínim de 5 entre professors permanents i investigadors ordinaris, excepte en el cas d'autorització explícita i raonada del Consell de Govern.*
- 5. Els membres del GR hauran de garantir*
 - 1. un mínim de 100 PAR tipus 1 en els darrers tres anys avaluats o*
 - 2. un mínim de 70 PAR tipus 1 en els darrers tres anys avaluats i*
 - a) per la primera convocatòria d'acceptació de propostes de GRs, estar dintre del 90 % dels sol·licitants que més ingressen per convenis i serveis, i*
 - b) per les següents convocatòries tenir ingressos per convenis i serveis en els darrers tres anys igual o superior a la del 90 % dels GRs ja existents que més ingressin per aquest concepte o*
 - 3. un mínim de 50 PAR tipus 1 en els darrers tres anys avaluats i*
 - a) per la primera convocatòria d'acceptació de propostes de GRs, estar dintre del 75 % dels sol·licitants que més ingressen per convenis i serveis, i*

4. *per les següents convocatòries tenir ingressos per convenis i serveis en els darrers tres anys igual o superior a la del 75 % dels GRs ja existents que més ingressin per aquest concepte.*
6. *Cap membre d'un GR podrà ser membre d'un altre GR, excepció feta dels casos que puguin ser autoritzats pel Consell de Govern a petició raonada de l'interessat. En aquest cas es procedirà a repartir els PAR i PATT d'acord amb la implicació del PDI a les diversos grups al que pertany.*
7. *Determinats GRs podran establir acords de manera que membres dels esmentats grups puguin reunir-se en agrupacions, amb una denominació específica, per tal d'assolir determinats objectius acadèmics cooperatius conduents, eventualment, a la participació en determinades convocatòries externes o altres activitats de relació amb l'entorn social i econòmic. Per crear l'agrupació, caldrà que el PDI implicat ho comuniqui als grups de recerca respectius, així com a les unitats d'adscripció orgànica i al Consell de Govern indicant la motivació acadèmica de l'agrupació. Anualment hauran de presentar una memòria de les activitats dutes a terme a les esmentades instàncies.*
8. *El GR ha de facilitar al Consell de Govern anualment les dades acadèmiques necessàries per mantenir un funcionament transparent.*
9. *Els GRs podran participar en les convocatòries competitives internes de la UPC i en les prioritzacions de les convocatòries externes.*
10. *Els GRs podran utilitzar les eines informàtiques o d'altres tipus de la UPC destinades a difondre l'activitat i les capacitats de la universitat en matèria de R i TdeRR.*

Per donar d'alta un GR, aquest haurà de presentar una sol·licitud a la Comissió de Recerca del Consell de Govern que la elevarà, si escau, al plenari del Consell per a la seva aprovació.

La unitat (o unitats en el cas de grups inter-unitats) d'adscripció orgànica dels membres del GR sol·licitant serà la que podrà autoritzar els convenis o contractes subscrits pel PDI del grup per mitjà d'aquesta unitat, ordenar els pagaments corresponents a les despeses de personal derivades dels convenis o projectes de recerca, i gestionar la part que ha de revertir a la unitat de les quantitats que corresponen a la realització de convenis, entre altres processos que puguin ser necessaris pel bon funcionament del grup. En el cas que un GR formi part d'un CR o IR, llavors la unitat que podrà dur a terme els esmentats processos serà respectivament el CR o l'IR.

El Consell de Govern donarà curs a l'aprovació del GR si la sol·licitud compleix els punts anteriorment esmentats, excepte casos excepcionals que el propi Consell estimi oportuns, previ informe raonat.

B) Supressió d'un GR

Quan l'activitat d'un GR no assoleixi els mínims esmentats en l'apartat 5, per un període de tres anys consecutius, el Consell de Govern ho comunicarà en el termini de tres mesos al GR. Si l'esmentat GR no presenta al·legacions transcorreguts 20 dies hàbils de la rebuda de la comunicació, se'l considerarà donat de baixa a tots els efectes. Les al·legacions seran analitzades per la Comissió de Recerca del Consell de Govern al que informarà dels resultats per tal que prengui postura definitiva.

Un GR en actiu podrà ser, també, donat de baixa a petició pròpia.

C) Modificació d'un GR

Qualsevol modificació en el nom o altres característiques d'un GR haurà de ser informada a la Comissió de Recerca del Consell de Govern. Aquesta modificació es considerarà autoritzada si en el termini de 30 dies no es comunica el contrari. Els criteris per a la denegació d'una modificació seran l'incompliment d'algun dels requisits als què fa referència aquesta normativa.

Les altes i baixes d'un GR seran notificades a l'esmentada comissió que les acceptarà automàticament sempre que no violentin la present normativa.

III. Els Grups de Recerca acreditats a la UPC.

Com ja s'ha dit a la secció II, **el Consell de Govern podrà acreditar a determinats GRs per dotar-los d'una certa autonomia administrativa**, que d'acord amb la LOU i els Estatuts UPC 2003 consisteix en tenir capacitat per:

1. La signatura de convenis,
2. L'ordenació dels pagaments corresponents a les despeses de personal derivades dels convenis o projectes de recerca,
3. Gestió de la part que ha de revertir al grup de les quantitats corresponents a la realització de convenis, contractes i serveis (normativa CS), d'acord amb els articles 141, 143 i 145.

Quan un GR vulgui obtenir **l'acreditació haurà de demanar-ho al Consell de Govern** que iniciarà els tràmits d'acord amb el circuit que es defineix més endavant. La **proposta haurà de ser raonada** explicant els motius per l'acreditació.

En el mateix article 117, es diu que és el Consell de Govern el que determinarà les condicions que hauran de complir aquests grups per poder ser acreditats. Establirem a continuació aquest conjunt de condicions, sense perjudici d'altres preceptes i consideracions que, establerts en els Estatuts, siguin d'aplicació.

ACORD DEL CONSELL DE GOVERN

Procediment per a la creació d'un GRA pel Consell de Govern.

A partir del moment en que un GR pertanyi al catàleg de GRs de la UPC, aquest podrà presentar al Consell de Govern la sol·licitud d'acreditació. Aquesta sol·licitud haurà de contenir

- 1. El nom del GRA,*
- 2. El pla d'actuació,*
- 3. Una proposta de reglament de règim intern (art. 117.3) que haurà de definir, com a mínim, la figura del PDI responsable del GRA i la forma de ser escollit, així com l'òrgan col·legiat de representació i govern del GRA, i la forma de ser escollit,*
- 4. L'explicació raonada del motiu de la sol·licitud de l'acreditació.*

El GRA es comprometrà a retre comptes anualment davant de la unitat (o unitats en el cas de grups inter-unitats) d'adscripció orgànica dels seus membres, així com a complir amb tota la normativa que pertorqui a les competències assolides.

A partir del moment en que el Consell de Govern rebi la sol·licitud obrirà un termini d'informació a totes les unitats de la UPC. El Consell de Govern, una vegada hagi conclòs el termini esmentat, i escoltats els possibles informes que les unitats hagin pogut remetre al consell en relació a la conveniència de l'acreditació, es pronunciarà sobre l'acreditació del grup de recerca, fixant el període en que aquesta serà operativa.

El Consell de Govern, en acreditar un determinat GR, haurà de valorar, entre altres aspectes que consideri oportuns, la capacitat d'afrontar els compromisos que hagi contret el grup en relació a les competències assolibles, així com els que pugui contreure al llarg del període de validesa de l'acreditació. Aquesta no haurà de comportar despesa addicional per a la universitat.

L'acreditació d'un GRA, en ser temporal, comporta que al final del període de validesa el GRA esdevindrà automàticament GR. Tanmateix l'acreditació podrà renovar-se, tot i reiniciant el procés abans esmentat.

La suspensió de l'acreditació, abans de exhaurir-se el període de validesa, podrà donar-se pel Consell de Govern a demanda del propi GRA, de la unitat o unitats de referència, previ informe raonat, o a instàncies del propi Consell de Govern.

En ser un determinat GRA un GR, és d'aplicació la normativa sobre modificació i supressió de GRs corresponent.

IV. Els Centres de Recerca de la UPC

L'article 114 dels estatuts UPC 2003, que ahora desenvolupa el 22.1 de la LOU diu que un Centre de Recerca (CR) és un instrument que el (PDI) pot fer servir per tal de facilitar la tasca investigadora. A més, a l'art. 12.2 es diu que **“Els centres de recerca són unitats bàsiques”**. Aquest fet condiona el caràcter dels centres en el sentit que la seva activitat ha de ser comparable, amb importància per a la universitat, a la de les altres unitats bàsiques.

Tenint en compte això, es proposa que els CRs tinguin un ampli abast temàtic en la definició dels seus objectius, podent aprofitar la col·laboració interdisciplinària o les sinèrgies sorgides de la proximitat territorial entre els seus membres per dur a terme els objectius fixats que hauran de ser de **caràcter estratègic o bàsic per a la UPC**. Es pretén, doncs, potenciar la coordinació del treball sota projectes comuns suficientment estables, tant pel que fa a la composició del Centre com a la naturalesa dels objectius fixats.

Un CR ha de nàixer a partir d'un ampli acord institucional amb l'impuls de les unitats bàsiques més directament implicades en relació a la naturalesa del projecte.

La creació d'un determinat CR recau en el Consell de Govern de la UPC el qual haurà de valorar el compliment, tant dels requisits fixats en els Estatuts de la universitat per a tota unitat bàsica, com dels requisits específics que el mateix Consell fixi i que apareixen descrits en la propera secció. L'aprovació explícita del CR, pel Consell de Govern, significarà la garantia, al davant de la pròpia universitat i de la societat, de les capacitats del CR per a la recerca de qualitat i transmissió de resultats en l'àmbit de coneixement corresponent.

Com tota unitat bàsica, els CRs hauran de complir totes les condicions que marquen els Estatuts UPC 2003 per aquests tipus d'unitats. En particular, els CRs hauran de tenir un funcionament transparent que els hi permeti retre comptes anualment al Consell de Govern. Altrament, un Centre de Recerca ha de tenir un reglament de funcionament intern d'acord amb les línies generals que hauran de ser establertes pel Claustre Universitari.

La modificació i la supressió d'aquestes unitats correspon al Consell de Govern, que n'ha de donar compte al Claustre Universitari i al Consell Social. Tenint en compte això, i d'acord amb l'article 32 dels Estatuts UPC 2003, correspon al Consell de Govern establir reglamentàriament els requisits que han de complir les propostes de creació de centres de recerca el conjunt de les quals es recullen a continuació.

ACORD DEL CONSELL DE GOVERN

Requisits per a la creació, supressió o modificació d'un CR de la UPC

A) Creació d'un CR

La proposta de creació d'un Centre de Recerca ha d'incloure:

- 1. La denominació del CR, que serà preferentment del tipus "centre de recerca de.....", evitant qualsevol referència a les altres formes organitzatives de la recerca a les que fan referència els estatuts.*
- 2. La justificació de la conveniència de la seva creació,*
- 3. L'especificació del camp d'actuació i dels objectius acadèmics,*
- 4. El pla general d'activitats, que ha d'incloure un projecte, a curt i mig termini, de R i T de RR, d'importància per a la UPC,*
- 5. La relació de necessitats de mitjans personals i materials,*
- 6. El pla de finançament i el pla de viabilitat,*
- 7. El llistat dels GRs¹ i PDI que el formen, de manera que el nombre total de PDI permanents no podrà ser menor de 10 (excepte autorització explícita del Consell de Govern). L'activitat dels membres del CR proposat haurà d'haver donat lloc un mínim de 300 PAR tipus 1 en els tres darrers anys avaluats,*
- 8. El pressupost pel primer any de funcionament,*

El CR haurà de facilitar al Consell de Govern anualment les dades acadèmiques necessàries per mantenir un funcionament transparent.

La sol·licitud haurà de ser presentada a la Comissió de Recerca del Consell de Govern per a la seva posterior elevació, si escau, al plenari del Consell per a la seva aprovació. Per a l'aprovació es tindran en compte, entre altres criteris, tant la importància per a la institució del objectius acadèmics del centre, com la viabilitat d'implantació i funcionament, així com el compliment dels requisits

Un determinat GR només podrà participar a un únic CR o IUR.

especificats anteriorment. Es considerarà aquesta aprovació provisional fins que s'elevi a definitiva pel Claustre Ordinari de la universitat.

En el termini de tres mesos a partir de la seva aprovació el Centre haurà de dotar-se d'un reglament de funcionament intern que haurà de contemplar, com a mínim, els requeriments establerts a l'article 14 dels Estatuts UPC 2003, així com les disposicions que el Claustre Universitari disposi a tal efecte. El reglament haurà de presentar-se a la Comissió de Recerca del Consell de Govern per a la seva posterior elevació, si escau, al plenari del Consell per a la seva aprovació. Aquesta aprovació es considera provisional i s'ha d'eleva a definitiva en la sessió ordinària següent del Claustre Universitari, llevat que hi hagi acord en contra.

Els CRs participaran dels processos de planificació estratègica com en el cas dels departaments i instituts universitaris. Per a l'assignació de recursos es considerarà la naturalesa de la feina que desenvolupin així com la quantitat de PDI que hi participi.

L'activitat de R i de TdeRR realitzada per un PDI que dugui a terme recerca a un centre de recerca serà considerada en la seva totalitat tant a aquesta unitat com a la d'adscripció orgànica. Ambdues unitats comptaran íntegres els PAR i PATT corresponents a la producció de l'esmentat PDI.

B) Supressió o modificació d'un CR

La proposta de supressió d'un CR, que podrà ser presentada pel mateix CR o pel Consell de Govern, al propi Consell, haurà de dur adjunts:

- a) La justificació de la conveniència de la seva supressió.*
- b) L'anàlisi de les conseqüències de la seva supressió.*
- c) El programa d'adscripció dels mitjans personals i materials.*

Qualsevol modificació en la composició d'un CR haurà de ser informada a la Comissió de Recerca del Consell de Govern. Aquesta modificació es considerarà autoritzada si en el termini de 45 dies no es comunica el contrari. Els criteris bàsics per a la denegació d'una modificació seran l'incompliment d'algun dels requisits que han de complir els CRs a que fa referència aquesta normativa.

V. Cronologia d'implantació de la nova organització.

A l'entrada en vigor d'aquesta normativa es procedirà a la seva implementació d'acord amb aquesta ordenació temporal:

1. Convocatòria per a l'aprovació de GRs de la UPC en el termini màxim d'un més a partir de l'aprovació de la normativa de creació per part del Consell de Govern.
2. Preparació de la proposta de catàleg de GRs per la Comissió de Recerca del Consell de Govern per a la seva aprovació, si escau, per part del propi Consell.
3. En aprovar-se el primer catàleg de GRs es considerarà derogat el sistema d'organització de la recerca en línies i sublínies de recerca a la UPC.
4. S'obrirà un període de presentació de propostes d'acreditació de GRs.
5. S'obrirà un període de presentació de propostes d'aprovació de CRs.
6. Preparació de la proposta de GRs acreditats i CRs per la Comissió de Recerca del Consell de Govern per a la seva aprovació (provisional en el cas dels CRs), si escau, per part del propi Consell.
7. *Elevació al Claustre Ordinari de la universitat de les propostes de CRs aprovades provisionalment pel Consell de Govern per a la seva eventual aprovació definitiva.*
8. En aprovar-se el primer conjunt de GRAs, i el primer conjunt de CRs, es considerarà derogat el sistema d'organització en Centres Específics de Recerca.

ACORD DEL CONSELL DE GOVERN

VI. Sobre el nom dels GR o CR .

Si els membres d'un CER, presenten una proposta de GR o de CR, aquests tindran prioritat, sobre qualsevol altre, en mantenir el nom original del CER.